

||228514

Občni zbor sindikata že novembra

Spomladi, 21. in 22. marca 1986, bo v Ljubljani 11. kongres Zveze sindikatov Slovenije. Zaradi priprav na kongres bodo letos potekali občni zbori sindikata prej kot običajno. Tako bo naš zbor v drugi polovici novembra.

Skladno s 44. členom statuta Zveze sindikatov Slovenije opravimo člani ZS vsaki dve leti občni zbor osnovne organizacije, sindikalne konference, konference osnovnih organizacij ZS v delovnih organizacijah in koordinacijski odbori sindikata v sestavljenih organizacijah združenega dela, pa svoje volilne seje.

Glede na program dela v pripravah na 11. kongres ZSS in 10. kongres ZSJ, ki ga je sprejel odbor za pripravo 11. kongresa ZSS, morajo biti občni zbori sindikata opravljeni oktobra in novembra v skladu s sprejetim rokovnikom.

Člani osnovne organizacije ZS na svojem ob-

čnem zboru zlasti ocenijo delovanje v dveletnem obdobju:

— sprejmejo programsko usmeritev za delovanje;

— ocenijo finančno — materialno poslovanje in sprejmejo osnove za pripravo finančnega načrta;

— izvolijo izvršni in nadzorni odbor;

— obravnavajo druga pomembna vprašanja.

Vse priprave za nemoten potek občnega zbora mora opraviti dosedanji izvršni odbor osnovne organizacije sindikata. Vabilo z gradivom za občni zbor morajo člani prejeti vsaj sedem dni pred zborom, tako da bodo lahko pripravili razpravo o poročilu v sindikalnih skupinah in zavzeli stališča.

V pripravah za občne zборе je potrebno upoštevati, da bodo potekali v času priprav na kongresa spomladi, ko bodo tudi volitve v skupščine družbenopolitičnih in samoupravnih interesnih skupnosti.

Občni zbor je tudi organ osnovne organizacije zveze sindikatov, kjer lahko člani odprto, kritično in samokritično razpravljajo, ugotavljajo razmere v lastnih okoljih in vzroke za slabosti, ki se pojavljajo pri uveljavljanju družbene vloge in funkcije osnovne organizacije zveze sindikatov.

Predsednik sindikalne konference Ivan Markelec

V tej številki

● *Pred iztekom dveletnega mandata in pred letnim občnim zborom sindikata objavljamo razgovor s predsednikom sindikalne konference Ivanom Markelecem o minulem delu in načrtih za prihodnje.*

● *Sleherno zanemarjanje protipožarnih ukrepov ogroža našo tovarno, uspehe delavcev in nenazadnje njihovo socialno varnost. Številni mali požari nas opozarjajo na to. Več o tem preberite v prispevku varnostnega inženirja Franca Lesjaka.*

● *Priprave za proslavo 100-letnice obstoja naše tovarne so se pričele intenzivneje odvijati. Sprejetih je že nekaj načelnih usmeritev kako bo potekalo praznovanje.*

● *Komunisti OO ZK skupne službe, pa tudi ostale osnovne organizacije, so se v teh dneh sestali na sestankih, da na podlagi sprejetih usmeritev na 16. seji CK ZK Slovenije analizirajo naša prizadevanja za stabilnejše gospodarjenje.*

● *Tekstilci iz Primorske so nam vrnili obisk.*

Delegati delavskega sveta in predsedniki drugih samoupravnih organov in predstavniki družbeno-političnih organizacij so se na svoji poti na obisk k delavcem pobratene tovarne Krušik v Valjevu ustavili tudi v Beogradu. Skupinski posnetek je nastal pred zgradbo zvezne skupščine. Več o tem, na 6. strani!

Delo in naloge sindikata

Predsednik Ivan Markelc ocenjuje delo sindikata v preteklih dveh letih, hkrati pa že zre v prihodnost

Kratko! Splošno o delu sindikata.

Vsekakor je delovanje sindikata potekalo po aktivnostih in usmeritvah, ki so bile sprejete na občnem zboru pred dvema letoma. Te usmeritve so bile opredeljene s stališči in ukrepi 10. kongresa ZSS, dolgoročnim programom gospodarske stabilizacije, družbeno-ekonomskimi in političnimi razmerami v občini, Sloveniji in Jugoslaviji.

Kaj je bilo značilno za minulo mandatno obdobje?

V naši delovni organizaciji smo bili v teh letih priča velikim naporom za doseganje nadplanskih rezultatov poslovanja, s katerimi zagotavljamo realizacijo razvojnega programa, pa tudi takšne osebne dohodke delavcev, ki zagotavljajo socialno varnost in primeren družbeni standard. Vse to ni bilo lahko, zahtevalo je veliko truda delavcev v neposredni proizvodnji, vzdrževanju, montaži in vseh skupnih službah. Angažiranost poslovočnih delavcev in strokovnih služb je bila velikega pomena za nemoten potek poslovanja.

Kakšne oblike delovanja sindikata so se do sedaj uveljavljale?

Aktivnosti sindikata so potekale po samoupravnih delovnih skupinah, na sestankih izvršnih odborov osnovnih organizacij sindikata in na sejah sindikalne konference.

Na sindikalnih sestankih gradivo praviloma podajajo člani izvršnih odborov. V nekaterih sredinah je ta način že lepo zaživel. Želimo si, da bi tako bi-

lo prav na vseh sestankih samoupravnih delovnih skupin. Pomembna vprašanja obravnavajo člani izvršnih odborov, to je organ osnovnih organizacij. Ob periodičnih obračunih, predvsem letnih, pregledajo poslovanje in ocenijo, če je gradivo o poslovanju primerno za obravnavo na sestankih SDS. Sindikalna konferenca povezuje delo izvršnih odborov oziroma delo osnovnih organizacij. Konferenca se povezuje v občinsko organizacijo zveze sindikatov in v sindikat dejavnosti.

V nekaj stavkih: O vsebini dela sindikata v dveletnem obdobju.

V minulih dveh letih smo imeli 21 sej sindikalne konference, en skupni sestanek vseh izvršnih odborov in tri razširjene sestanke. Tako smo na sejah med drugim obravnavali osnutke nekaterih samoupravnih splošnih aktov, tudi osnutek panožnega sporazuma tekstilne industrije Slovenije in k njemu sprejeli nekatere pripombe. Posebno pozornost smo posvetili problematiki delovanja delegacij in sprejeli nekatere pobude za nadaljnje delo.

Petintrideset let samoupravljanja (VI.) Nova ustava

Ustavne spremembe iz 1967. 1968. in 1969. leta ter amandmaji od 1. do 42, so predstavljali prvo fazo ustavne reforme. Z njimi je bila utrta pot za odpravo napočenih slabosti in nadaljnje poglobljanje samoupravnih odnosov. Amandmaji so bili sprejeti prav v trenutku, ko so bile močno prisotne tehnobirokratske in anarholiberalistične tendence, v času centrov odtujene politično-ekonomske moči. Zaradi tega je tudi bil njihov osnovni cilj, da omogočijo delavcem razpolaganje in upravljanje s celotnim dohodkom in sredstvi razširjene reprodukcije. Kot nova oblika samoupravne organiziranja je bila uvedena osnovna organizacija združenega dela. Z amandmaji so bile izvršene tudi reforme federacije. Suverene pravice so bile prenešene na republike in pokrajini, razen tistih, ki so izrecno določene kot pravice federacije. Od takrat naprej se sklepi v federaciji sprejemajo z usklajevanjem interesov, odnosno dogovarjanjem med republikami in pokrajinama.

V drugi fazi reforme je bila

sprejeta nova ustava SFRJ v februarju 1974. »S sprejetjem nove ustave«, je takrat dejal tovariš Tito, »prehajamo v novo fazo borbe za socializem. Bistvo in osnovni cilj te borbe je, da se oblast v imenu delavskega razreda spremeni v oblast samega delavskega razreda in vseh delovnih ljudi. Da delavci v združenem delu neposredno odločajo o sredstvih, pogojih in plodovih svojega dela in družbenega življenja nasploh.«

Z ustavo iz leta 1974. je dokončno uveden delegatski sistem kot politično ogrodje in oslomba političnega sistema socialističnega samoupravljanja. Njegovo idejno in razredno bistvo predstavlja dosledno uresničenje Marksovega razumevanja pojma diktature proletariata, odnosno »delavskega razreda organiziranega kot država«, popolnih oživitvev revolucionarnih idej pariške komune. Leninovih sovjetov in odlokov drugega zasedanja antifašističnega sveta narodne osvoboditve Jugoslavije, in poti brez alternative v organi-

ziranju kot svobodne skupnosti proizvajalcev.

V letu sprejema nove ustave je bil deseti kongres Zveze komunistov Jugoslavije, ki je te spremembe tudi potrdil. Ob zaključku kongresa je tovariš Tito poleg ostalega tudi poudaril:

»Pomen tega kongresa je v tem, da je na njemu izražena soglasna podpora naši revolucionarni smeri v borbi za odločujoči položaj delavskega razreda in samoupravno združenega dela, za nadaljnjo krepitev enakopravnosti, bratstva in enotnosti naših narodov in narodnosti, za še večjo uveljavitev naše nevrščene zunanje politike, za krepitev vodilne družbene vloge Zveze komunistov.«

Na kongresu je bila poudarjena potreba, da se v Zvezi komunistov zagotovi delavska večina, s ciljem odločnejšega reševanja problemov. Možnost, da resnično opravljamo odločilno vlogo v procesu družbene reprodukcije, so delavci dosegli s sprejetjem zakona o združenem delu v letu 1976.

Pri obdelavi z ustavo določene položaja temeljne organizacije združenega dela, daje ta zakon delavcem pravico do upravljanja s celotnim družbenim kapitalom v svojih temeljnih organizacijah združenega dela in preko njih v vseh oblikah njegovega združevanja in gibanja.

Izvajanje odredb zakona ni šlo, kar je slučaj še danes, brez težav povzročenih z odpori sil in sredin katere so imele pogosto tudi povsem ozke interese. Več je bilo doseženega v vzpostavitvah organizacijskih oblik združenega dela, a mnogo manj na področju uresničevanja odločilne vloge delavskega razreda v procesu reprodukcije.

Samoupravno sporazumevanje in dogovarjanje so že tedaj izgubljali moč pred interesi ožjih skupin ali družbeno-političnih skupnosti, in je tako, pogosteje kot v bistvu sistema potrebno, prihajalo tudi do administrativnega vmešavanja na mnoga področja gospodarjenja. Ti ukrepi niso bili zanikanje samoupravljanja, temveč nadomestilo za napake pri sporazumevanju in dogovarjanju.

(Se nadaljuje)

J. Petrov

Obravnavali smo tudi inventivno dejavnost. V sodelovanju z organizacijo ZK in ZSMS smo ocenili delo delavcev s posebnimi pooblastili za preteklo obdobje. Evidentirali smo razne kandidate za delegate v organih izven DO in jih predlagali v potrditev delavskemu svetu. Konferenca je določala tudi predloge za dodelitev solidarnostne pomoči ob smrti v družini, v enem primeru tudi zaradi finančnih težav v družini.

Eno sejo sindikalne konference v letu 1984 smo posvetili tudi delovnim invalidom in obračunu razlike invalidskega nadomestila. Invalidi so predvsem izpostavili višino (denarni znesek) razlike nadomestila, ki izgubi svojo vrednost zaradi inflacije. Na številna vprašanja so odgovarjali strokovni delavci. Sklepe in stališča smo posredovali skupnosti pokojninskega in invalidskega zavarovanja, ki pripravlja spremembe statuta.

Kateri pa so najbolj sveži uspehi dela našega sindikata?

Tudi na naši zadnji konferenci smo obravnavali spremembe in podprli predlog o sprotne prilagajanju akontacije invalidskega nadomestila medletnemu porastu osebnega dohodka v delovni organizaciji. Prva seja v letu 1985 je bila poleg obravnave zaključnega računa namenjena tudi razpravi o pravilniku o sindikalnem letovanju, ki je bil sprejet februarja na sindikalni konferenci. Oblikovali smo stališča in mnenja na osnutek programa 4. občinskega samoprispevka. V pripravi na volitve smo predlagali spremembe v našem delegatskem organiziranju. Združili smo tri posebne delegacije. Tako imamo po novem predlogu 6 posebnih delegacij, namesto sedanjih 9. Na izvršnih odborih in v sodelovanju z ZK in ZSMS smo evidentirali kandidate za organe sindikata, samoupravne organe DO in delegacije. Predloge obravnavajo tudi SDS, ki s svojimi pripombami in predlogi dokončno sprejmejo listo kandidatov pred volitvami. V sodelovanju s strokovnimi službami smo izvedli javno razpravo o osnutkih pravilnika o osnovah in merilih za razporejanje čistega dohodka ter delitev sredstev za osebne dohodke in skupno porabo, pravilnika o ugotavljanju zahtevnosti, delovne uspešnosti in obračunavanja minulega dela, spremembe in dopolnitve statuta ter samoupravnega sporazuma o urejanju stanovanjskih vprašanj.

In kako bo v prihodnje?

Programske usmeritve in aktualne naloge

Izhodišče za delovanje sindikata v naslednjem obdobju bodo sprejete ocene in ugotovitve o dosedanjem delovanju organizacije ter sklepi 11. kongresa ZSS in 10. kongresa ZSJ. Osnutki listin z obih kongresov pa so podlaga za pripravo usmeritev v začetku novega srednjeročnega obdobja, ko se moramo v zvezi sindikatov spoprijeti z nadaljevanjem programa gospodarske stabilizacije in pri tem nameniti pozornost številnim nalogam.

Resolucije, sprejete na kongresih ZSS in ZSJ bodo gotovo usmerjale nadaljnje delo našega sindikata. Katere konkretne naloge bi lahko izpostavili?

Socialistično samoupravljanje in ustvarjalno delo — najvišji vrednoti življenja in temelj našega napredka, je naslov osnutka resolucije za slovenski kongres. Za vse nas morata že sedaj ti dve vrednoti postati rdeča nit. Težko si predstavljamo naš vsakdanjik brez samoupravljanja, tiste odlike jugoslovanskih narodov in narodnosti, ki se je pričela kaliti pred 35. leti. Zato bomo še naprej krepili položaj in neposredni interes delavcev pri odločanju v samoupravnih organih in preko delegacij in v ta namen spodbujali aktivnosti vseh družbenopolitičnih organizacij. Krepili bomo tudi vlogo samoupravnih delovnih skupin v vseh svojih oblikah sestajanja. Na področju gospodarjenja in razvoju družbenoekonomskih odnosov se bomo zavzemali za upoštevanje ekonomskih zakonitosti, združevanje dela in sredstev, doseganje večjega dohodka ter s tem zagotavljanje rasti osebnih dohodkov in možnosti nadaljnega razvoja. Podpirali bomo sprejem takšnih planskih listin za naslednje srednjeročno obdobje, v katerih bo načrtovana takšna rast proizvodnje, izvoza, produktivnosti dela in drugih dejavnikov razvoja, ki bo dosegla čimvečji dohodek. Primerjanje rezultatov gospodarjenja s sorodnimi delovnimi organizacijami na podlagi določenih kazalcev, mora postati stalna praksa in osnova za sprejemanje ukrepov za boljše gospodarjenje. Motivirali in nagrajevali bomo delavce za boljše delo, skrbeli za boljšo izrabo strojev, naprav in drugih proizvodnih zmogljivosti z upoštevanjem skupnih osnov in meril samoupravnega sporazuma dejavnosti. V pripravah na delegatske volitve bomo izvedli še zadnji, to je tretji krog evidentiranja kandidatov za skupščine družbenopolitičnih skupnosti in skupščine samoupravnih interesnih skupnosti. Skrbeli bomo za še tesnejše povezovanje svojega dela z delom vseh delegatov s ciljem, da bi bili problemi, ki jih obravnava sindikalna organizacija in stališča, ki jih zavzema v organih

upravljanja močnejša in bolj upoštevana.

Na področju **ustvarjalnosti dela** se lahko angažiramo in izkažemo prav vsi. Menim, da bo naslednje srednjeročno obdobje priložnost za vse, ki bomo hoteli bolje in več delati, ustvarjati. Ustvarjalen je človek pri kvalitetnem in pravočasnem opravljanju del in nalog, pri presegu norme, pri preseganju plana... Ustvarjalni smo, če skrbimo za rast storilnosti, hitrejšo tehnološko posodobitev zaradi intenzivnejšega gospodarjenja, za primerne kadrovske, materialne, finančne in organizacijske ukrepe. Tudi z zagotavljanjem sredstev za kadre, za izobraževanje zaposlenih ob delu in iz dela ter strokovno izpopolnjevanje si začrtujemo pot k napredku. Še naprej se bomo zavzemali za razmah množične inventivne dejavnosti kot pomemben element ustvarjalnosti dela. V naši DO so ustvarjeni pogoji za delo inovatorjev, prizadevati pa se moramo za razvijanje raznih oblik materialnega in moralnega spodbujanja te dejavnosti. Zelo pomembno je nagrajevanje rezultatov dela inovatorjev, še posebej, če želimo napraviti dejavnost množično.

Kaj bi lahko še povedali o sodelovanju članov sindikata?

Delovanje sindikata si ni mogoče zamišljati brez sodelovanja članov, njihovih prizadevanj in pripravljenosti za delo v sindikatu. Zato moramo o vseh pomembnih vprašanjih zagotavljati odprt tovariški pogovor in razpravo v sindikalnih skupinah in učinkovito usklajevanje interesov posameznih delov članstva v organizaciji.

Kaj pa reševanje sporov?

Pomembna naloga sindikata je preprečevanje sporov oz. učinkovito reševanje sporov, ki jih ni možno rešiti po redni poti, tako da sindikat sproži in vodi postopek, ki je določen v zakonu o združenem delu.

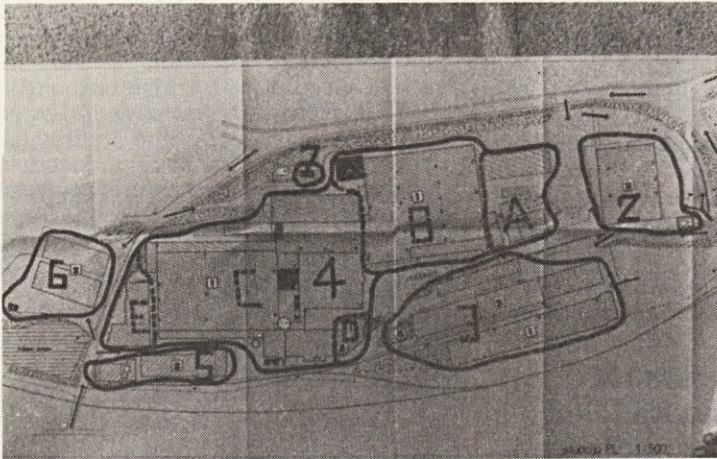
In še nekaj besed za konec...

Na koncu bi rad še enkrat poudaril tisto, kar je lahko pozoren bralec razbral iz navedenih usmeritev. Tu mislim na aktiviranje lastnih moči v DO. Pri uresničevanju politike opiranja na lastne sile moramo uveljavljati znanje, usposobljenost in ustvarjalnost ter zaostri odgovornost. Pojem opiranja na lastne moči je tako v najširšem smislu oblikovanje učinkovitega samoupravnega sistema, v katerem tudi vsak posameznik najde motiv in interes za čim učinkovitejše delovanje.

To je le nekaj usmeritev za delo sindikata v prihodnje, prepričan pa sem, da se bodo izpopolnile še s pobudami in predlogi članov na sestankih SDS in občnem zboru. Nato pa jih bomo podrobneje opredelili z operativnimi programi, sindikalne konference, izvršnih odborov in komisij pri konferenci.

Številni zanetki požarov v naši tovarni ogrožajo uspehe našega dela in osebne dohodke

Vsaka DO mora imeti izdelane požarnovarnostne načrte. Stane Črne je v izdelavo načrtov vložil veliko truda in osebne prizadevnosti.

Izvršni svet skupščine SR Slovenije je na seji, 31. marca 1985 sprejel ugotovitve, priporočila in sklepe za izvajanje varstva pred požarom. Ugotovljeno je, da število požarov raste in veča se požarna škoda. Zaradi inflacije in negativnih gibanj v gospodarstvu se zmanjšuje odgovornost ljudi do izvajanja varstva pred požarom. Dolžni smo, da na podlagi ocene požarne ogroženosti, načrtujemo in izvajamo preventivne ukrepe, izdelamo protipožarne načrte in skrbimo za usposabljanje vseh zaposlenih, za uspešno gašenje požarov. Poskrbeti moramo, da bodo gasilna sredstva in druge tehnične naprave v brezhibnem stanju. Vse ugotovljene pomanjkljivosti moramo sproti odstranjevati.

Strokovne službe nadzirajo vzdrževanje in uporabo strojev in naprav, električnih napeljav in aparatov ter hranjenje, roko-

vanje in skladiščenje vnetljivih in eksplozivnih snovi. Zaostriili smo odgovornost za opustitev ukrepov varstva pred požari; še zlasti smo dolžni nadzirati rekonstrukcijska in vzdrževalna dela, kadar varijo.

Kakšno je stanje varstva pred požarom v naši delovni organizaciji?

Smo sredi gradnje novega prizidka predilnice, širjenja objekta predpredilnice s čistilnico in gradnje novega skladišča na zahodni strani.

Končujemo dela pri montaži stopničastega zasilnega izhoda iz bombažnih predilnic, urejamo oddelke bombažne predilnice z rekonstruirano klimo in novimi predilnimi stroji. V novem prizidku predilnice je nameščen hidrantni sistem s kroženjem požarne vode. Okoli skladišč ob požarnem bazenu rekonstruiramo hidrantni vodni sistem in urejamo stalni krožni pretok vo-

de na hidrantnem omrežju. Posamezna investicijska dela opravljajo tudi izvajalci.

V prehodnem obdobju, ko vsa dela še niso končana se spopadamo s številnimi težavami: surovine skladiščimo ob obstoječih objektih; skladišča so zatrpna, rampa ob industrijskem tiru je zatrpna s surovinami in gotovimi izdelki. Varnostne naprave v posameznih primerih ne delujejo brezhibno. Komisija za pregled delovnih priprav in naprav zapisniško ugotavlja posamezne pomanjkljivosti. Oddelek za varnost izdaja varnostne ukrepe za odpravo pomanjkljivosti. Ti so često »nehumani« zaradi velikega pomanjkanja skladiščnega prostora. Če pa upoštevamo dejanske razmere in veliko požarno ogroženost, so varnostni ukrepi opravičljivi, za izvajanje teh pa odgovorni vodilni delavci posameznih sektorjev. Delavci v proizvodnem procesu največkrat le opozarjajo na posamezne pomanjkljivosti, ki jih ovirajo pri opravljanju njihovega dela. Potrebna bo stalna povezava strokovnih služb in opredeliti dela in naloge teh služb, da ne bo izgovorov kdo je odgovoren za odpravo posameznih pomanjkljivosti. Okvare na strojih so stalen vir nevarnosti za izbruh požara in velike ovire za nemoteno posluževanje strojev. Tekstilne surovine, ki jih predelujemo, so lahko vnetljive, posebno še v bombažnih oddelkih. Večje hitrosti strojev, z neprekinjenim pretokom bombažnih vlaken, predstavljajo veliko nevarnost za zanetke požarov. Posamezni stroji so že amortizirani, dotrajani, saj obratujejo neprekinjeno že drugo desetletje.

Kakšne so naše naloge v proizvodnem procesu?

Redno čiščenje strojev in klimatskih naprav; vzdrževanje strojev in elektronaprav; vzdrževanje gasilnih naprav in orodja; vgrajevanje sodobnih elektronskih naprav za javljanje in tudi gašenje požara; stalno izobraževanje in usposabljanje iz varstva pred požarom; zagotavljanje transportnih poti do gasilskih aparatov in izklopnih naprav. Večja je zatrpnanost z materiali, večja je nevarnost za težje poškodbe in nastanek požara.

Ko opozarjamo na zatrpnanost transportnih poti slišimo ugovore:

»Ko bodo zgrajena nova skladišča, zgrajen prizidek predilnice se bodo vse nepravilnosti odpravile.«

Vsi pa vemo, da nam do takrat lahko pogorijo surovine in strojna oprema.

V devetih mesecih je bilo v naši delovni organizaciji že 52 zankov požarov, ki so povzročili za 6,428.000 din škode. Zastoji, zaradi odstranitve posledic po-

žarov, niso upoštevani. Delavcem, gasilcem se moramo zahvaliti, da so bili posamezni zanetki tako hitro pogašeni. Strokovni tečaji iz požarnega varstva za mojstre in vodje izmen, ki smo jih organizirali, so dali potrebno strokovno znanje za sodelovanje z dežurnimi gasilci, tako za preprečevanje požarov kot za samo gašenje.

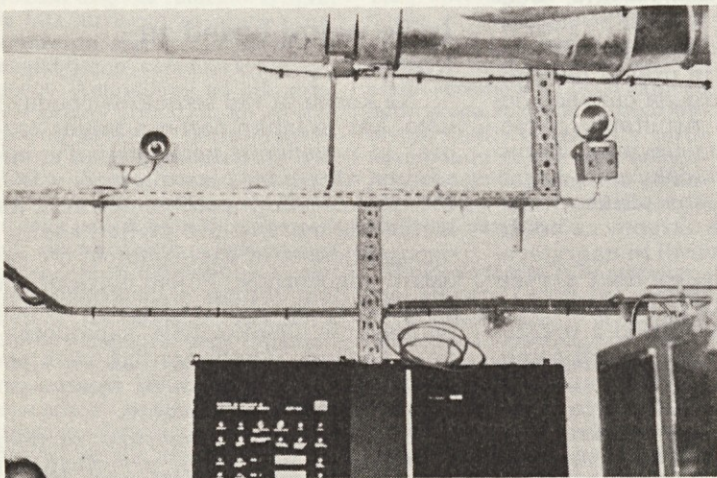
Kdo mora biti usposobljen za gašenje?

Naše načelo je: Vsi člani delovne organizacije! Imamo izdelan učni program, in naša naloga je, da ga uresničimo.

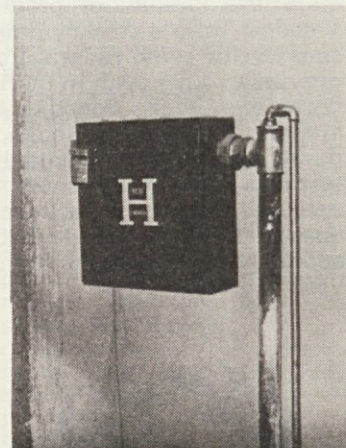
Gašenje požarov mora biti načrtno in strokovno.

Kakšna gasilna sredstva potrebujemo, koliko cevi, dihalnih aparatov, je zapisano v požarnovarnostnih načrtih, s katerimi bomo morali biti seznanjeni. Strokovne službe v posameznih sektorjih, ki so na svojih strokovnih področjih odgovorne za varstvo pred požarom, obravnavajo poleg požarnih razmer v normalnih okoliščinah, tudi razmere ob večjih, morda tudi katastrofalnih požarih.

Kako važna je voda za gašenje, vedo prebivalci številnih naselij naše občine, ki jim primanjkuje pitna voda. Gasilci iz Litije in iz drugih gasilskih društev vsak dan dovažajo pitno vodo. Vodnjaki so usahnili, vsa kapnica je pošla v sušnem obdobju.

V čistilnico bombaža z mikalniki smo namestili napravo NJP-120, ki je namenjena za avtomatsko javljanje požara v pnevmatsko transportnih kanalih. Ob zamenjavi čistilnih strojev bomo sistem infrardečih javljalnikov isker namestili še na drugih linijah strojev. Na fotografiji: vklopna in izklopna javljalna naprava.

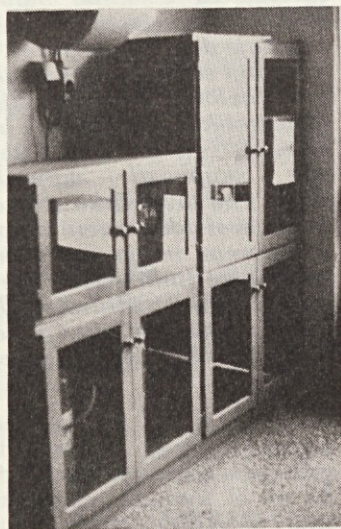

V proizvodnih halah novega prizidka predilnice so že nameščeni zidni hidranti. Voda v hidrantih ne bo v hudi zimi zmrznila, ker bo voda v vodovodnem omrežju stalno v obtoku, zaradi česar je vsopredna ožja vodovodna cev.

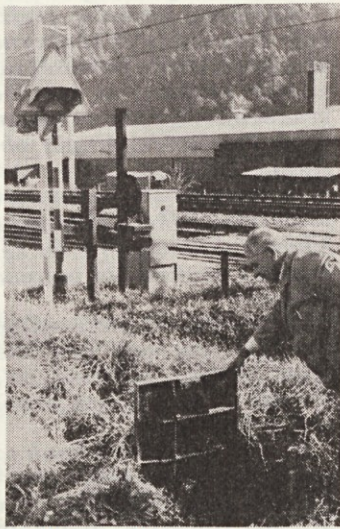

Skladiščna rampa zaradi zatrpanosti z materiali ni prehodna.

Služba varstva pred požarom je izdala varnostni ukrepi odgovornim strokovnim službam, da zagotovijo prehodnost transportnih poti.

Ob zanetkih požarov so ogroženi oddelki zadimljeni, in nasičeni s plinom. Zato smo v hodniku vhoda v zgradbo predilnice namestili izolirne dihalne aparate, ročne svetilke in drugo požarno opremo, ki je takoj dosegljiva.

Sektor vzdrževanja že proučuje, kako črpati vodo v izrednih primerih iz reke Save, kako premagati ovire preko železniškega tira. Morda bo možno napeljati cev preko kanalizacijskega jaška, ki je pod železniško progo.

Kakšne so vodne razmere v naši delovni organizaciji?

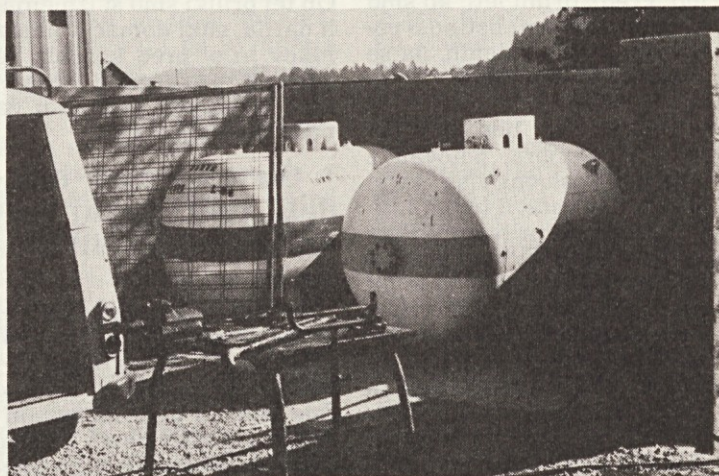
Imamo hidrantno omrežje, ki se zunaj zgradb napaja z vodo iz mestnega vodovoda, v oddelkih pa z lastno porabno vodo. Vemo, da je iz mestnega vodovoda večkrat, zaradi nizkega pritiska, ob požarih premalo vode.

Kako je s porabno vodo?

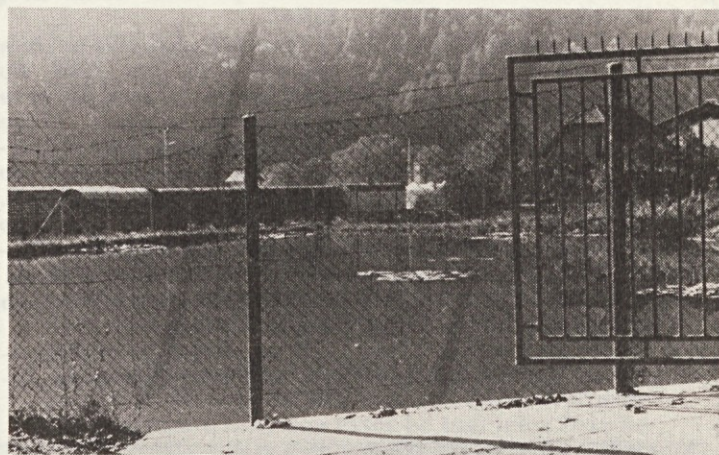
V normalnih razmerah je vode dovolj, posebno že upoštevamo, da imamo požarni bazen z vodo. Imeli pa smo že primere, ko nam je odpovedal elektromotor pri črpalci, ob reki Savi. Mislimo bomo morali na vgraditev nadomestnega rezervnega elektromotorja. Železnica je, nam gasilec, velika ovira za črpanje vode iz reke Save. Sektor vzdrževanja že razmišlja, skupno s službo varstva pred požarom, za varno črpanje vode tudi v izrednih, lahko tudi rečemo »vojnih« razmerah, ko bomo morali gasiti večje površine, in nam razpoložljiva voda iz hidrantov ne bo zadoščala. Prav gotovo si

Butanske jeklenke smo skladiščili za menzo.

Z namestitvijo nove butanske postaje, cisterni s plinom, je plin varneje uskladiščen. Jeklenk s plinom ne bomo več uporabljali.

Količina požarne vode v požarnem bazenu se stalno zmanjšuje. Količina vode je tudi v odvisnosti od brezhibnega delovanja vodne črpalke ob reki Savi.

vsakdo želi, da do »izrednih razmer« ne bi prišlo.

Mesec oktober je tudi posvečen skrbi za večjo požarno varnost v domačem okolju in tudi v naši delovni organizaciji.

Kakšne so naše naloge v tem mesecu?

Res, imamo industrijsko gasilsko društvo, ki bo v letu 1986 slavilo 80. obletnico obstoja. Res, imamo 10 operativnih gasilskih desetih, naročenih 160 izvodov gasilskega vestnika! Ali je to dovolj?

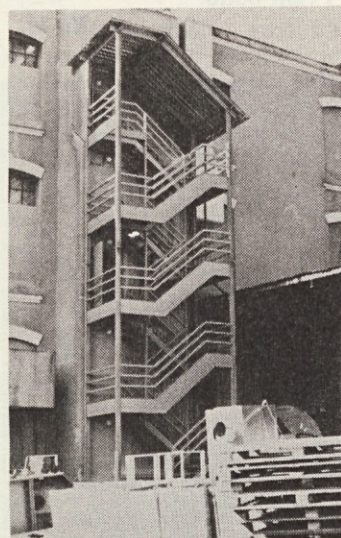
Ni.

V naši delovni organizaciji je veliko požarnih nevarnosti. Marsikaj se da izboljšati in odpraviti, če bomo vsak na svojem

delovnem mestu pričeli z upoštevanjem ukrepov iz področja požarnega varstva. Imeli bomo manj zanetkov požarov, vdihavali bomo manj plinov, zagotovili si bomo tudi normalne dohodke.

Franc Lesjak, varn. inž.

Stopnišče zasilnega izhoda iz predilnic je izdelano. Zagotoviti bomo morali še določeno izhodno pot iz stopnišča.

Obisk v Valjevu

Ob koncu mandata priredimo izlet za delegate delavskega sveta, predsednike drugih samoupravnih organov in predstavnike družbeno-političnih organizacij. To naj bo oddolžitev za dveletno delo.

Tako, kot že pred šestimi leti, so nas tudi tokrat delavci tovarne Krušik iz Valjeva, tozda Tekstilni stroji rešili skrbi, kam bi šli na izlet, saj so nas povabili, da jih obiščemo. Pred štirimi leti, ko smo z njimi podpisali listino o pobratenju, smo sklenili, da se vsako leto obiščemo. Tako smo jih že tudi mi gostili.

Tokrat smo, bilo je v petek, 10. oktobra, potovali z vlakom. Poslovni vlak, ki je zaradi nas ustavljal tudi v Litiji, je imel ob prihodu v Beograd kar precej zamude (pa ne zaradi nas), tako da je bil čas, namenjen obisku Hiše cvetja in ogledu nekdanje rezidence predsednika Tita na Dedinju ter krožnega ogleda Beograda, skopo odmerjen. Vseeno smo odhajali proti Valjevu polni vtisov, za mnoge povsem novih.

Nekoliko utrujeni smo okoli tretje ure popoldan prispeli v Valjevo. Tu so nas pričakali predstavniki delavcev Krušika. Pozdravljanje kar ni bilo konca. Po kosilu in ogledu mesta Valjeva smo se zbrali v gostišču Šumadija, kjer so nam priredili družabni večer.

Program naslednjega dne je bil še bolj natrpan in zato tudi strogo časovno odmerjen. Takoj po zajtrku smo obiskali pokopališče ustrelenih partizanov in narodnih herojev v Valjevu. Tu je leta 1967 predsednik Tito prižgal spominski plamen.

Za tem smo se zbrali v tovarniški sejni dvorani, kjer nas je pozdravil generalni direktor sozda Krušik, Staniša Savić in direktor tozda Tekstilni stroji, Milan Perišić. Ob tej priliki smo si izmenjali darila, sliki domačih umetnikov in si pred kosilom še ogledali proizvodne obrate, kjer izdelujejo dele tudi za naše predilne stroje.

Ob tem smo izvedeli tudi nekaj podatkov o tej veliki tovarni.

Je največja valjevska delovna organizacija in zaposluje preko osem tisoč delavcev. V svojem sestavu ima celotna delovna organizacija (SOZD) deset tovarn, dvanajst delovnih organizacij in štiri delovne skupnosti. Takšen obseg proizvodnje in njena raznovrstnost zagotavljata, da so njihovi izdelki poznani doma in v tujini.

Tovarna »Krušik« je bila ustanovljena leta 1939. Po osvoboditvi je bila to prva osvobojena tovarna, ki je oskrbovala naše borce z municijo na sremski fronti, do končne osvoboditve dežele. Tovariš Tito je tovarno »Krušik« odlikoval z odlikovanjem dela z rdečo zastavo.

Nekaj najpomembnejših tovarn Krušika:

● tovarna namenske proizvodnje opremlja našo Ju-

Na pokopališču padlih partizanov v Valjevu.

goslovansko ljudsko armado s sodobno vojaško opremo;

● tovarna armatur proizvaja vodovodne in sanitarne armature, preko petdeset različnih artiklov, za potrebe gradbeništva, opreme stanovanj, hotelov in drugih objektov;

● tovarna akumulatorjev proizvaja nikelj-kadmijske jeklene akumulatorje ter železniške svetilke za potrebe železnic;

● tovarna za proizvodnjo strožnic proizvaja nekoliko tipov manjših strožnic, primernih za delo v vseh panogah industrije;

● v nerazvitih občinah so postavili dve tovarni, v Osečini tovarno Plastika in v Mionici tovarno preciznih odlitkov.

EDINA PROIZVAJALKA TEKSTILNIH STROJEV

Tovarna tekstilnih strojev, v sestavi SOZD Krušik, je bila ustanovljena leta 1958. Zahvaljujoč proizvodnji te tovarne, teče v tekstilnih tovarnah po vsej državi že preko milijon vreten njihove proizvodnje. Ta tovarna je

namreč edina proizvajalka opreme za tekstilno industrijo v Jugoslaviji. V njej združuje delo 450 delavcev.

V svoji sestavi ima Krušik tudi delovne organizacije »Energetika«, »Transport« in »Gostinstvo«, ter štiri delovne skupnosti skupnih služb. Pod tovarniško streho imajo svoj zdravstveni dom, v katerem imajo na voljo kompletne (tudi večino specialističnih) zdravstvenih uslug vsi delavci, prav tako tudi zdravila v lastni lekarni.

Po kosilu smo postajali že kar nestrpni, saj smo morali priti pravočasno v Beograd, da ne bi zamudili vlaka, ki ima odhod ob 15.00. Na vlaku smo imeli nekaj zapetljajev z rezervacijami, kar je menda tam kar pogost pojav, vendar nam to ni skalilo dobre volje. Vse je prehitro minilo kot se s prijetnimi stvarmi vedno dogaja. Pred odhodom nismo pozabili povabiti prijatelje iz Valjeva, da nas ob naši stoletnici obiščejo. Prišli bodo!

M. M.

Valjevčanom smo podarili reliefno sliko — izklesano iz lesa, delo našega someščana, Janka Baumkircherja. Jože Mirtič predaja sliko generalnemu direktorju sozda Krušik, Stanišu Saviću in direktorju tozda Tekstilni stroji — Milanu Perišiću

Prišli-odšli v septembru

2. 9. **Zoran VIZLAR**, Cesta komandanta Staneta 14, Litija, pripravnik;

2. 9. **Jelka KRAŠEVEC**, Gobnik 22, Gabrovka, pripravnica;

2. 9. **Helena MOHAR**, Cesta Dušana Kvedra 8, Litija, pripravnica;

2. 9. **Franc ROZINA**, Mamolj 17, Polšnik, predilnica rezerva;

2. 9. **Gusti POŽUN**, Valvazorjev trg 7, Litija, predilnica rezerva;

2. 9. **Alojz KONČAR**, Sobrača 11, Primskovo, predilnica rezerva;

2. 9. **Kemal GROŠIČ**, Praprošče 11, Litija, predilnica rezerva;

2. 9. **Robert VIDMAR**, Ces. komandanta Staneta 18, Litija, predilnica rezerva;

2. 9. **Tomaž VEHOVEC**, Zg. Log 1 b, Litija, predilnica rezerva;

2. 9. **Marjan VERBAJS**, Vintarjevec 13, Šmartno, predilnica rezerva;

2. 9. **Vincenc LAHARNAR**, Podšentjur 4, Litija, predilnica rezerva;

2. 9. **Dušan VAVTAR**, Vinji vrh 4, Primskovo, predilnica rezerva;

2. 9. **Frančiška TURK**, Kresnice 38, Kresnice, predilnica rezerva;

2. 9. **Vida PRAZNIK**, Sela pri Sobračah 3, Primskovo, predilnica rezerva;

2. 9. **Mira FINK**, Cesta Zmage 21, Zagorje, predilnica rezerva;

2. 9. **Borut ANTONIČ**, Na Dobravi 2, Litija, predilnica rezerva;

2. 9. **Franci HRIBAR**, Cesta komandanta Staneta 1, Litija, predilnica rezerva;

2. 9. **Janez HOSTNIK**, Podroje 6, Šmartno, predilnica rezerva;

4. 9. **Andreja TOMC**, Moravska gora 7, Gabrovka, predilnica rezerva;

9. 9. **Milena VODNIK**, Ljubljanska c. 1 a, Litija, predilnica rezerva;

9. 9. **Marija BERDAJS**, Ježni vrh 6, predilnica rezerva;

10. 9. **Matjaž MIRTič**, Partizanska pot 45, Litija, vzdrževanje;

8. 9. **Milena MILOJICA**, Brodarska cesta 14, Litija, predilnica sintetične 1. izmena;

13. 9. **Miran POTISEK**, Dvor 22, Šmartno, predilnica rezerva;

14. 9. **August POŽUN**, Valvazorjev trg 7, Litija, čistilnica in mikalnica 1. izmena;

29. 9. **Robert ŽIBERT**, Vače 31, predilnica rezerva;

Odšli:

Upokojitve:

5. 9. **Bronislava SEDEJ**, Sitarjevska c. 3, zbiralnica cevki;

15. 9. **Borisa KASTELIC**, Parmova ul. 5, Litija, sukalnica 3. izmena;

Pisni sporazum:

22. 9. **Marija ŠIRCELJ**, Kresniški vrh 26, Kresnice, predilnica sintetične 1. izmena;

24. 9. **Marko VOLK**, Valvazorjev trg 23, Litija, predilnica bombaža 3. izmena;

Potek delovnega razmerja za določen čas:

15. 9. **Nada LAVRIČ**, Stanežiči 280 C, Ljubljana, počitniški dom Novigrad;

Prenehanje v poskusnem roku:

13. 9. **Katarina DJUKIČ**, Prvomajska ul. 3, Litija, spl. sektor.

V delovni organizaciji je bilo na dan 30. 9. 1985 zaposlenih 1028 delavcev, od tega 666 žensk in 362 moških.

Od skupnega števila zaposlenih je 52 mladoletnih oseb.

J. Zupančič

vljenju in seveda o tem, kaj bodo delale sedaj, ko so v pokojju.

Bronislava Sedej se je prvič zaposlila v Predilnici leta 1947. Še dobro se spominja, da je bil njen prvi delovni dan v tovarni na sredo ponoči. V predilnici II je opravljala dela in naloge snemalka preje. Zaradi neurejenega varstva otrok je bila primorana, da nekaj let ostane doma. Tako se je ponovno odločila za zaposlitev leta 1964. Sprejeta je bila v oddelek sukalnice, kjer je bila najprej previjalka in nato sukalka. Zaradi boleznih pa je morala zadnjih 5 let opravljati lažje delo v zbiralnici cevki. Ob upokojitvi ima nekaj več kot 30 let delovne dobe.

Borisa Kastelic se je v Predilnici zaposlila pred 22 leti v oddelku sukalnice. Takoj je pričela opravljati delo dvojilke, po nekaj letih pa je bila razporejena za sukalno. To delovno področje je opravljala vse do upokojitve. Odločila se je za predčasno upokožitev predvsem zaradi težav, ki jih ima s hrbtenico. Pravi, da je njena okvara še vedno posledica intenzivne orodne telovadbe, s katero se je bavila pred zapo-

slitvijo v naši delovni organizaciji. Nikoli ne bo pozabila, da je njena prva plača v delovni organizaciji znašala ravno toliko kot njena zadnja — obe 29 tisoč dinarjev. Ob upokojitvi ima 30 let delovne dobe.

Ivanka Zupančič se je pred 35 leti zaposlila v delovni organizaciji v oddelku predilnice. Približno eno leto je opravljala delovno področje snemalke, nato pa je dobila svoje stroje in bila razporejena za predico. Kot predica je polnih 32 let posluževala iste stroje v istem oddelku. Zaradi boleznih pa je bila pred tremi leti razporejena na opravljanje lažjega dela k rezervi predilnice. To delo je opravljala samo v dopoldanski izmeni, kljub temu pa je še vedno čutila, da kot delavka pripada 2. izmeni, zato se je najbolj pristrčno ob upokojitvi poslovila od delavk na tej izmeni.

Vsem trem se zahvaljuje mo za prispevek, ki so ga s svojim vestnim delom vložile v razvoj in napredek delovne organizacije in jim želimo še veliko zdravih in zadovoljnih let.

V. B.

Sestal se je pripravljalni odbor za pripravo proslave 100-letnice obstoja naše tovarne

Predsednik organizacijskega odbora, glavni direktor Jože Mirtič, je na prvem sestanku podal zamisel o vsebini praznovanja 100-letnice obstoja in dela naše delovne organizacije, ki bo v septembru prihodnje leto.

Osrednja proslava ob 100-letnici naj bi bila v soboto, 6. 9. 1986 na tovarniškem dvorišču. Kulturnemu programu, katerega avtor bo tudi letos Jože Sevljak, direktor ZIK Litija, bi sledil ogled proizvodnih oddelkov in zabavni del programa, ki bi se odvijal na gradu Bogenšperk. Dan pred osrednjo proslavo bi bila v dvorani na Stavbah slavnostna seja delavskega sveta, ki bi se je udeležili še predstavniki družbenopolitičnih organizacij delovne organizacije, občine in republike. Na seji bi bila podeljena priznanja, odlikovanja in spominske ure, sledil pa naj bi krajši kulturni program.

Pogostitev upokoincev bo nekoliko prej kot navadno, morda že zadnjo soboto v avgustu. Upokojenci bi si ogledali tudi delovno organizacijo, zabavni in kulturni del programa pa bi se odvijal v dvorani na Stavbah.

V počastitev 100-letnice bi organizirali tudi novinarsko konferenco, razstavo slik v poslovni zgradbi, razpisali prosti spis za učence 8. razredov osnovnih šol iz naše občine ter organizirali že tradicionalna športna in gasilska tekmovanja.

Nalog in zadolžitev ni malo. Organizacijski odbor se zaveda, da mora z vso odgovornostjo pristopiti z zadanim zadolžitvam.

V. B.

Upokojile so se

V mesecu oktobru smo, na že tradicionalno poslovilno srečanje, povabili tri naše upokojenke. Vse so se odzva-

le našemu vabilu. V prijetni urici klepta smo se pogovarjali o njihovem delu v delovni organizaciji, njihovem ži-

Naše upokojenke — od leve: Bronislava Sedej, Borisa Kastelic in Ivanka Zupančič — na razgovoru z Vojkom Bizjakom, Vero Bric in Antonom Požekom.

Po 16. seji CK ZKS, sestanki naših komunistov S sestanka OO ZK skupne službe

Komunisti OO ZK skupne službe Predilnice Litija so se sestali po 16. seji CK ZKS z namenom, da na podlagi sprejetih usmeritev navedene seje analiziramo naša prizadevanja v smeri stabilnejšega gospodarjenja. CK ZKS je zadolžilo vse člane in organizacije ZKS, da v vseh ozdih, ne glede na dosedanje rezultate pri opiranju na lastne moči, opredelijo svoje aktivnosti v zvezi z izvajanjem sklepov in usmeritev 16. seje CK ZKS.

Uvodoma so se komunisti OO ZK seznanili z usmeritvami za aktiviranje lastnih moči, v nadaljevanju pa so analizirali svoja prizadevanja.

Ugotavljali so, da so bili prvi stabilizacijski programi, ki smo jih kasneje poimenovali v stabilizacijsko akcijske programe oziroma načrte ukrepov za zagotavljanje proizvodnje v zoženih materialnih pogojih, sprejeti že v

letu 1976, in da so bili sproti letno dopolnjevani in posredovani v javno obravnavo in sprejem samoupravnim organom v delovni organizaciji. V teh programih so bile opredeljene aktivnosti za povečanje obsega proizvodnje, povečano produktivnost dela, boljšo oskrbo s surovinami, reprodukcijskim materialom in rezervnimi deli, zagotavljanje najugodnejših kreditov, boljšo oskrbo s su-

rovinami, reprodukcijskim materialom in rezervnimi deli, zagotavljanje najugodnejših kreditov, boljšo organizacijo dela, zmanjševanje režijskih delavcev, kvalitetnejše samoupravljanje, informiranje in drugo. V nadaljevanju je bilo izrečenih nekaj kritičnih misli o kvalifikacijski strukturi zaposlenih v delovni organizaciji in o štipendiranju, ki je usmerjeno predvsem v nižje stopnje. Taka politika štipendiranja pa ni značilna le za našo delovno organizacijo temveč za celotno občino.

Glede usmeritev CK ZKS pa je bilo izraženo mnenje, da so še vedno zelo posplošene. Konkretizacija le-teh bi

pomenila veliko težkih odločitev, kar vsekakor ni enostavno izvajati, pa naj bo to v širši skupnosti kakor tudi v naši delovni organizaciji. Akcija ne bo dosegla rezultatov, če usmeritev ne bomo jemali resno. Zavedati se moramo, da dokaj ugoden ekonomski rezultat Predilnice stvari nekoliko umirja. V primeru kritičnega ekonomskega položaja pa bi si očitali razne nepravilnosti. V delovni organizaciji moramo še vedno dati večji poudarek razvoju elektronike, kvaliteti preje in drugo. Reorganizacija pa še vedno ni končana. Pri izvajanju le-te moramo upoštevati obstoječo strukturo in stremeti za najoptimalnejšimi rešitvami. Doseči moramo dejansko dobre poslovne rezultate, ki pa morajo biti rezultat maksimalnega angažiranja vsakega delavca v Predilnici. V. B.

Srečanje s tekstilci s Primorske

Obiskali so tudi geometrično središče Slovenije (GEOS), na Slivni pri Vačah.

Lansko jesen smo člani društva inženirjev in tehnikov tekstilcev Predilnice Litija obiskali Tekstilno v Ajdovščini in se ob tej priliki tudi srečali s člani DITT-a cele Primorske. Po prijetnem večeru, ki smo ga preživeli z njimi, smo jih povabili v Litijo. Obljubili so, da pridejo in v soboto, 19. 10. 1985 so obljubo izpolnili.

V Litijo so prišli šele po 12. uri, ker so si mimogrede ogledali še muzej Bistra pri Vrhniki in ljubljanski grad. V naši menzi jih je poleg predsednika DITT-a pozdravil tudi direktor Mirtič in jim na kratko predstavil našo

delovno organizacijo. Gostje iz Primorske so si potem ogledali naše proizvodne obrate, kjer so se zanimali predvsem za OE stroje, katere nameravajo tudi sami nabaviti.

Po končanem ogledu tovarne smo jih odpeljali na Vače. Tam so si ogledali obeležje, ki označuje geografsko središče Slovenije. To je kraj, ki naj bi postal za Slovenca enako pomemben kot Triglav, to se pravi, naj ne bi bilo Slovenca, ki tega kraja ne bi obiskal. Naši obiskovalci so bili navdušeni, škoda le, da je bila zelo slaba

vidljivost in precej hladno vreme.

Iz Vač smo se odpeljali na Bogenšperk, kjer smo imeli srečanje s člani našega društva. Še prej pa smo si grad Bogenšperk temeljito ogledali, kajti vodiča sta zares izčrpno predstavila zgodovino gradu. Goste je posebej zanimala poročna soba, muzej NOB in lovska soba, v kateri so med drugim razstavljene podarjene trofeje Staneta Dolanca. Vodiča pa sta še posebej opozorila na kožo velikega medveda, trofejo našega direktorja.

V prijetnem ambientu, ob glasbi, pesmi in klepetu je večer kar prehitro mineval. Spoznali smo se z novimi člani DITT-a Primorske, ne-

kaj pa je bilo že naših starih znancev in sošolcev. Novi predsednik oz. predsednica društva, ki je prav tako kot prejšnji, iz Tekstine, nas je na kratko pozdravila in nam v imenu društva poklonila knjigo o Primorski ter nekaj pristne primorske kapljice.

Poslovali smo se z obljubo, da se še srečamo, da ohranimo prijateljstvo med tekstilci, kar nam bo koristilo tudi pri našem delu. Enotni smo si bili, da se edino s delom lahko izkopljemo iz težav, v katerih se je znašlo naše gospodarstvo. Da pa tekstilci znamo delati, smo tudi že dokazali, saj čas tekstilni industriji nikoli ni bil posebno naklonjen.

Martina Požek

Člani DITT Primorske pred ogledom naše tovarne.